

Lovtidende A

2023

Udgivet den 17. november 2023

15. november 2023.

Nr. 1296.

Bekendtgørelse om registrering af sorter af planteformeringsmateriale på den nationale sortsliste¹⁾

I medfør af § 3, stk. 1, § 5 og § 6, stk. 2, i lov om planter og plantesundhed m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1050 af 10. juli 2023, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse for sorter af arter, som skal registreres på sortsliste for at kunne handles, og som er omfattet af følgende bekendtgørelser:

- 1) Bekendtgørelse om sædekorn.
- 2) Bekendtgørelse om markfrø.
- 3) Bekendtgørelse om grøntsagsfrø.
- 4) Bekendtgørelse om læggekartofler og avl af konsumkartofler.
- 5) Bekendtgørelse om grøntsagsplanter og grøntsagsplanteformeringsmateriale.
- 6) Bekendtgørelse om frugtplanter og frugtplanteformeringsmateriale.

Stk. 2. Sorter af indavlede linjer og hybrider, der alene skal anvendes som komponenter i endelige sorter af grøntsagsarter og landbrugsplantearter, bortset fra kartofler, skal kun registreres på den nationale sortsliste, hvis frøet eller sædekornet af den pågældende komponent skal markedsføres under komponentens eget sortsnavn.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på sorter, hvis frø eller planter beviseligt er bestemt til udførsel til tredjelande.

Definitioner

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) CPVO: Den Europæiske Unions sortsmyndighed (Community Plant Variety Office).
- 2) UPOV: Den internationale union for beskyttelse af nye plantesorter (International Union for the Protection of New Varieties of Plants).
- 3) Vedligeholder: Den eller dem, der er ansvarlig for vedligeholdelsesavl af sorten, jf. kapitel 5.

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører Rådets direktiv 2002/53/EF af 13. juni 2002 om den fælles sortsliste over landbrugsplantearter, EF-Tidende 2002, nr. L 193, side 1, som senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1829/2003 af 22. september 2003 om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, EU-Tidende 2003, nr. L 268, side 1, dele af Rådets direktiv 2002/55/EF af 13. juni 2002 om handel med grøntsagsfrø, EF-Tidende 2002, nr. L 193, side 33, som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv (EU) 2021/971 af 16. juni 2021 om ændring af bilag I til Rådets direktiv 66/401/EØF om handel med frø af foderplanter, bilag I til Rådets direktiv 66/402/EØF om handel med sædekorn, bilag I til Rådets direktiv 2002/54/EF om handel med bederoefrø, bilag I til Rådets direktiv 2002/55/EF om handel med grøntsagsfrø og bilag I til Rådets direktiv 2002/57/EF om handel med frø og olie- og spindplanter for så vidt angår anvendelse af biokemiske og molekylære teknikker, EU-Tidende 2021, nr. L 214, side 62, Kommissionens direktiv 2003/90/EF af 6. oktober 2003 om gennemførelsesbestemmelser til artikel 7 i Rådets direktiv 2002/53/EF for så vidt angår kendetegn, som afprøvningen mindst skal omfatte, og mindstekrav til afprøvning af sorter af landbrugsplantearter, EU-Tidende 2003, nr. L 254, side 7, som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv (EU) 2022/1647 af 23. september 2022 om ændring af direktiv 2003/90/EF for så vidt angår en undtagelse for økologiske sorter af landbrugsplantearter, der er egnede til økologisk produktion, EU-Tidende 2022, nr. L 248, side 46, Kommissionens direktiv 2003/91/EF af 6. oktober 2003 om gennemførelsesbestemmelser til artikel 7 i Rådets direktiv 2002/55/EF for så vidt angår kendetegn, som afprøvningen mindst skal omfatte, og mindstekravene til afprøvning af sorter af grøntsagsarter, EU-Tidende 2003, nr. L 254, side 11, som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv (EU) 2022/1648 af 23. september 2022 om ændring af direktiv 2003/91/EF for så vidt angår en undtagelse for økologiske sorter af grøntsagsarter, der er egnede til økologisk produktion, EU-Tidende 2022, nr. L 248, side 52, dele af Kommissionens direktiv 2008/62/EF af 20. juni 2008 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af landracer og sorter af landbrugsarter, der er naturligt tilpasset de lokale og regionale forhold og truet af genetisk erosion, og om handel med frø og læggekartofler af sådanne landracer og sorter, EU-Tidende 2008, nr. L 162, side 13, dele af Rådets direktiv 2008/90/EF af 29. september 2008 om afsætning af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion, EU-Tidende 2008, nr. L 267, side 8, som senest ændret ved Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2022/1933 af 12. oktober 2022 om ændring af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår forlængelse af fravigelsen af betingelserne for import af frugtplanteformeringsmateriale og frugtplanter bestemt til frugtproduktion fra tredjelande, EU-Tidende 2022, nr. L 266, side 19, dele af Kommissionens direktiv 2009/145/EF af 26. november 2009 om visse undtagelser med henblik på godkendelse af grøntsagslandracer og -sorter, der traditionelt har været dyrket i særlige områder og regioner og er truet af genetisk erosion, og af grøntsagssorter, der er uden egentlig kommerciel produktionsværdi, men som er udviklet med henblik på dyrkning under særlige forhold, og om handel med frø af de pågældende landracer og sorter, EU-Tidende 2009, nr. L 312, side 44, som ændret ved Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2013/45/EU af 7. august 2013 om ændring af Rådets direktiv 2002/55/EF og 2008/72/EF og Kommissionens direktiv 2009/145/EF for så vidt angår den botaniske betegnelse for tomat, EU-Tidende 2013, nr. L 213, side 20, og dele af Kommissionens gennemførelsesdirektiv 2014/97/EU af 15. oktober 2014 om gennemførelse af Rådets direktiv 2008/90/EF for så vidt angår registrering af leverandører og sorter samt den fælles sortsliste, EU-Tidende 2014, nr. L 298, side 16.

Kapitel 2

Registrering på sortliste

§ 3. Anmeldelse af en sort af arter, der er omfattet af bekendtgørelserne nævnt i § 1, stk. 1, til registrering på den nationale sortliste skal indgives til Plantenyhedsnævnet, på et skema, der fås hos det af nævnet udpegede sekretariat, TystofteFonden, eller på www.tystofte.dk. Anmeldelsen skal ledsages af det tekniske spørgeskema, for den pågældende art, der fås hos Plantenyhedsnævnets sekretariat eller på www.tystofte.dk.

Stk. 2. Har anmelderen ikke hjemsted i en medlemsstat af Den Europæiske Union, skal anmeldelse indgives af en repræsentant for denne, der har hjemsted i en medlemsstat af Den Europæiske Union.

§ 4. Anmeldelse af sorter af frugtplanter til registrering på den nationale sortliste med en officielt anerkendt beskrivelse, jf. § 8, nr. 3 og 4, i bekendtgørelse om frugtplanter og frugtplanteforneringsmateriale, skal indgives til Landbrugsstyrelsen. Anmeldelsen kan indgives af ihænde-haveren af sorten. Anmeldelsen skal indeholde følgende oplysninger:

- 1) Sortsnavn, eventuelt med angivelse af sortens almindeligt kendte synonymymer.
- 2) Sortsbeskrivelse, mindst indeholdende sortens kendetegn og udtryk.
- 3) En beskrivelse af hvordan sorten afviger fra de sorter, der ligner den mest, så vidt muligt.

Stk. 2. Landbrugsstyrelsen kan anerkende en detaljeret sortsbeskrivelse fra ihænde-haveren af sorten og på baggrund af denne registrere en sort af frugtplanter med en officielt anerkendt beskrivelse på den nationale sortliste. Den officielt anerkendte beskrivelse skal indeholde oplysningerne nævnt i stk. 1, nr. 1-3.

§ 5. Plantenyhedsnævnet godkender og registrerer en sort på sortlisten på følgende betingelser:

- 1) Det er konstateret, på grundlag af en officiel afprøvning, der især udføres i marken, at sorten er
 - a) selvstændig, hvorved forstås, at sorten, uanset udgangsmaterialets kunstige eller naturlige oprindelse, ved et eller flere kendetegn, der kan erkendes og beskrives præcist, tydeligt adskiller sig fra enhver anden sort, der er kendt her i landet eller i en medlemsstat af Den Europæiske Union,
 - b) tilstrækkeligt ensartet, hvorved forstås, at sorten, under hensyntagen til artens formeringsmåde, består af planter, der bortset fra enkelte undtagelser ligner hinanden eller genetisk er identiske med hensyn til de kendetegn, der benyttes ved undersøgelsen af, om sorten er ensartet,
 - c) stabil, hvorved forstås, at sorten, efter gentagne formeringer eller, hvis forædleren har fastlagt en særlig formeringscyklus, efter afslutningen af hver cyklus, stadig i sine væsentlige kendetegn er i overensstemmelse med sortsbeskrivelsen, og
 - d) har en tilfredsstillende dyrknings- og nytteværdi, hvorved forstås, at sorten i forhold til andre sorter, der er registreret på sortlisten, ved sine egenskaber

frembyder en forbedring i dyrkningen eller i udnyttelse af afgrøden og af de produkter, der fremstilles heraf, i hvert fald i en bestemt egn. Enkelte ugunstige egenskaber kan opvejes af andre gunstige egenskaber.

- 2) Anmelderens forslag til sortsnavn er godkendt efter den til enhver tid gældende bekendtgørelse om sortsnavne.

§ 6. § 5, nr. 1, litra d, gælder ikke for følgende:

- 1) Sorter af græsser til andet end foderbrug.
- 2) Sorter af grøntsagsarter, bortset fra cikorierod.
- 3) Sorter, herunder indavlede linjer og hybrider, der alene skal anvendes som komponenter for hybridsorter, der opfylder kriterierne for registrering på sortliste.
- 4) Sorter af frugtplanter.

Stk. 2. § 5, nr. 2, gælder ikke for sorter af frugtplanter, der skal optages på sortlisten med en officielt anerkendt beskrivelse.

§ 7. Landbrugsstyrelsen træffer afgørelse om at afvise registrering af en sort på sortlisten, hvis dyrkningen af sorten kan medføre risiko for menneskers, dyrs eller planters sundhed eller for miljøet.

§ 8. Plantenyhedsnævnet kan registrere en genetisk modificeret sort på sortlisten, hvis GM-hændelsen er godkendt til dyrkning i Den Europæiske Union i henhold til Europa Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2001/18/EF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv nr. 90/220/EØF.

Stk. 2. Er materiale af en genetisk modificeret sort bestemt til anvendelse som fødevarer, jf. artikel 3, eller som et foderstof, jf. artikel 15 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1829/2003/EF om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer, registreres sorten først på sortlisten, når GM-hændelsen er blevet tilladt i henhold til nævnte forordning.

Kapitel 3

Officiel afprøvning m.v.

§ 9. Officiel afprøvning skal ske hos en privat juridisk person, der er udpeget hertil af Landbrugsstyrelsen, jf. bekendtgørelse om udpegnings af virksomheder til at udføre afprøvning, officiel avlskontrol og officiel prøvetagning af planteforneringsmateriale, eller, for så vidt angår SES-afprøvning, hos en tilsvarende akkrediteret institution i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union. Anmelderen skal indsende en prøve af den anmeldte sort til den udpegede virksomhed med henblik på afprøvning.

Stk. 2. Den udpegede virksomhed skal give anmelder mulighed for løbende at holde sig informeret om forhold af betydning for sortens fortsatte afprøvning.

Stk. 3. Den udpegede virksomhed skal sende alle oplysninger om sorten, herunder en beskrivelse af sorten og resultaterne af afprøvningsne til Plantenyhedsnævnet til brug for nævnets afgørelse om sortslisteregistrering.

Stk. 4. Den udpegede virksomhed skal sende en standardprøve af det frø, læggemateriale eller plantemateriale, der er anvendt til afprøvningsne, til TystofteFonden.

§ 10. Officiel afprøvning af de arter, der er nævnt i bilag 1, del A, skal ske efter de i bilaget nævnte tekniske protokoller, der er udarbejdet af CPVO, eller efter de vejledende principper, der er udarbejdet af UPOV, for afprøvning af selvstændighed, ensartethed og stabilitet, jf. dog stk. 2. Hvis der ikke findes tekniske protokoller eller vejledende principper for en art, skal afprøvning ske efter nationale retningslinjer. Alle sortskendetegn, beskrevet i de tekniske protokoller, og alle kendetegn, der er markeret med en asterisk i de vejledende principper, skal undersøges, forudsat at iagttagelsen af et kendetegn ikke umuliggøres af andre kendetegn, og forudsat at iagttagelsen af et kendetegn ikke hindres af de miljøvilkår, som afprøvningen udføres under.

Stk. 2. Officiel afprøvning af økologiske sorter til økologisk brug af arter omfattet af bilag 1, del B, afsnit 1, kan for så vidt angår ensartethed ske efter de betingelser, der fremgår af bilag 1, del B, afsnit 2.

Stk. 3. Ved afprøvning for dyrknings- og nytteværdi lægges der vægt på udbytte, resistens over for skadegørere, forhold over for de omgivende faktorer og kvalitetsegenskaber, jf. dog stk. 4. De anvendte metoder angives, når resultaterne meddeles.

Stk. 4. Ved officiel afprøvning for dyrknings- og nytteværdi af økologiske sorter til økologisk brug af arter omfattet af bilag 1, del C, afsnit 1, kan arterne overholde betingelserne nævnt i bilag 1, del C, afsnit 2.

Stk. 5. For sorter af grøntsagsarter, hvis frø kun kan kontrolleres som standardfrø, kan resultaterne af ikke-officielle afprøvninger samt de under dyrkningen indvundne praktiske erfaringer tages i betragtning i forbindelse med resultater af en officiel afprøvning.

Undladelse eller afkortning af afprøvning

§ 11. Plantenyhedsnævnet kan træffe beslutning om at undlade eller afkorte afprøvningen af en anmeldt sort, herunder en bevaringssort, for så vidt angår de egenskaber, der er nævnt i § 5, nr. 1, litra a-c, i det omfang der foreligger resultater fra en officiel afprøvning fra en CPVO-akkrediteret institution i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union.

Stk. 2. For så vidt angår afprøvningen for dyrknings- og nytteværdi, jf. § 5, nr. 1, litra d, kan Plantenyhedsnævnet træffe afgørelse om at benytte resultater fra officielt anerkendte undersøgelser i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union, dog ikke resultater fra dyrkningsundersøgelser.

Stk. 3. Officiel afprøvning af sorter af frugtplanter kan undlades, hvis anmelderen fremlægger oplysninger om en officiel beskrivelse fastlagt af en anden medlemsstats officielle ansvarlige organ, og hvis det efter en konkret vurdering af de fremlagte oplysninger kan konstateres, at betingelserne i § 5 og § 10, stk. 1, er overholdt.

Stk. 4. Officiel afprøvning af sorter af frugtplanter, der anmeldes til registrering på sortslisten med en officielt anerkendt beskrivelse, kan undlades, hvis sorten har været markedsført i Danmark før den 30. september 2012.

Kapitel 4

Særligt om sortslisteregistrering af bevaringssorter og hobby sorter

§ 12. Med henblik på in situ-bevarelse og bæredygtig udnyttelse af plantegenetiske ressourcer kan Plantenyhedsnævnet godkende landracer eller sorter af landbrugsarter og grøntsagsarter, hvis oprindelsesregion omfatter Danmark, til registrering på sortslisten med angivelse som »bevaringssort«, hvis nævnet efter et konkret skøn vurderer, at sorten

- 1) er interessant med henblik på bevarelse af plantegenetiske ressourcer, og
- 2) på basis af identitetskontrollen, jf. § 14, stk. 4, i tilstrækkelig grad fortsat opfylder kravene i § 5, nr. 1, litra a-c, i forhold til den oprindelige sort.

Stk. 2. For så vidt angår sorter af grøntsagsarter, registreres disse på sortslisten med angivelsen

- 1) »bevaringssort, hvis frø certificeres i overensstemmelse med artikel 10 i Kommissionens direktiv nr. 2009/145/EF eller kontrolleres i overensstemmelse med artikel 10 i direktivet«, eller
- 2) »bevaringssort, hvis frø kontrolleres i overensstemmelse med artikel 11 i Kommissionens direktiv nr. 2009/145/EF«.

§ 13. Plantenyhedsnævnet kan godkende sorter af grøntsagsarter til registrering på sortslisten med angivelse som »hobbysort«, hvis nævnet efter et konkret skøn vurderer, at sorten

- 1) er uden egentlig produktionsværdi, og
- 2) er udviklet med henblik på dyrkning under særlige landbrugstekniske, klimatiske eller jordbrugsmæssige forhold.

Stk. 2. Hobbysorter registreres på sortslisten med angivelsen »sort, der er udviklet med henblik på dyrkning under særlige forhold, hvis frø kontrolleres i overensstemmelse med artikel 26 i direktiv nr. 2009/145/EF«.

§ 14. Anmeldelse af en landrace eller sort af landbrugsarter og grøntsagsarter til registrering på sortslisten som bevaringssort eller hobbysort, jf. § 3, skal vedlægges:

- 1) Beskrivelse af sortens markante karakteristika og dens sortsnavn.
- 2) Eventuelle resultater af uofficielle analyser, som anmelder er i besiddelse af.
- 3) Oplysninger om praktisk erfaring med dyrkning, opformering og anvendelse af sorten.
- 4) Oplysninger om sorten fra institutioner med ansvar for de plantegenetiske ressourcer.

Stk. 2. Anmeldelse af en bevaringssort skal endvidere vedlægges oplysninger om sortens oprindelsesregion, hvis oprindelsesregionen omfatter andre medlemsstater af Den Europæiske Union end Danmark.

Stk. 3. Anmeldelse af en hobbysort skal endvidere vedlægges dokumentation for, at sorten er uden egentlig produktionsværdi, og at sorten er udviklet med henblik på dyrkning under særlige landbrugstekniske, klimatiske eller jordbundsmæssige forhold.

Stk. 4. Bevaringssorter skal identitetskontrolleres ved en dyrkningsundersøgelse for væsentlige egenskaber i forhold til selvstændighed, ensartethed og stabilitet i henhold til de tekniske protokoller, der er udarbejdet af CPVO eller i henhold til de vejledende principper, der er udarbejdet af UPOV, samt ved en sammenligning, der skal sikre at sorten fortsat er identisk med den oprindelige sort, der er bevaret i en genbank.

Stk. 5. Identitetskontrollen skal udføres af en privat juridisk person, der er udpeget hertil af Landbrugsstyrelsen, jf. bekendtgørelse om udpegning af virksomheder til at udføre afprøvning, officiel avlskontrol og officiel prøvetagning af planteformeringsmateriale.

Stk. 6. Den udpegede virksomhed skal sende alle oplysninger om landracen eller sorten, herunder en eventuel beskrivelse af landracen eller sorten og resultatet af identitetskontrollen til Plantenyhedsnævnet.

Stk. 7. Den udpegede virksomhed, skal sende en standardprøve af det frø, læggemateriale eller plantemateriale, der er anvendt til identitetskontrollen, til TystofteFonden.

§ 15. Officiel afprøvning af landracen eller sorter, der anmeldes til registrering på sortlisten som bevaringssort eller hobysort, kan undlades, hvis oplysningerne i anmeldelsen, jf. § 14, stk. 1, udgør et tilstrækkeligt grundlag for Plantenyhedsnævnets afgørelse.

§ 16. Plantenyhedsnævnet kan ikke godkende en sort som bevaringssort eller hobysort, hvis

- 1) sorten i forvejen er opført på EU's fælles sortliste over landbrugsplantearter eller grøntsagsarter som en anden slags sort end en bevaringssort eller hobysort,
- 2) sorten er slettet af EU's fælles sortliste inden for de seneste 2 år, eller inden for 2 år efter udløbet af den frist for certificering og handel, der eventuelt er indrømmet i henhold til § 19, eller
- 3) sorten er beskyttet af en national sortsbeskyttelse eller af en EF-sortsbeskyttelse i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2100/94, eller der er en ansøgning om en sådan sortsbeskyttelse under behandling.

Kapitel 5

Vedligeholdelsesavl

§ 17. Sorter registreret på sortliste skal bevares ved systematisk vedligeholdelsesavl.

Stk. 2. Vedligeholdelsen skal:

- 1) Ved et systematisk tilrettelagt avlsarbejde sikre, at der til stadighed foreligger formeringsmateriale af sorten, der svarer til oplysningerne om den godkendte sort i sortsarkivet, jf. § 24.
- 2) Føre og opbevare optegnelser om
 - a) formering af sorten til brug ved kontrol af vedligeholdelsen, og
 - b) optegnelser om generationerne forud for basismaterialet.
- 3) Efter anmodning stille prøver af frø, læggemateriale eller plantemateriale af sorten til rådighed for TystofteFonden til efterkontrol.

Stk. 3. Vedligeholdelsesavl kan gennemføres i en anden medlemsstat af Den Europæiske Union og i stater, hvis kontrol er ligestillet hermed, hvis Rådet for Den Europæiske Union har godkendt staten som ligestillet med en medlemsstat.

Stk. 4. Stk. 1-3 gælder ikke for sorter af frugtplanter og sorter, der er registreret som hobysorter.

Stk. 5. Stk. 2, nr. 2, litra b, og stk. 3, gælder ikke for bevaringssorter, der alene har oprindelsesregion i Danmark.

Kapitel 6

Sortslistegodkendelsens varighed

§ 18. Godkendelsen af en sort af landbrugsplante- eller grøntsagsarter gælder til udløbet af det 10. kalenderår efter godkendelsen. For sorter af frugtplantearter kan godkendelsen dog gælde i op til 30 år. For genetisk modificerede sorter af frugtplantearter begrænses gyldighedsperioden dog til den periode for hvilken den genetiske modificerede organisme, som sorten består af, er godkendt til dyrkning i henhold til Europa Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2001/18/EF om udsætning i miljøet af genetisk modificerede organismer og om ophævelse af Rådets direktiv nr. 90/220/EØF eller Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1829/2003/EF om genetisk modificerede fødevarer og foderstoffer.

§ 19. Avlen på en godkendt sort af landbrugsplantearter eller frø af grøntsagsarter kan certificeres, henholdsvis kontrolleres som standardfrø, og sælges indtil den 30. juni i det tredje år efter udløbet af godkendelsen. Ønskes denne mulighed udnyttet, skal dette meddeles Plantenyhedsnævnet senest ved udløbet af godkendelsen.

Forlængelse af godkendelsen

§ 20. Ansøgning om forlængelse af en godkendelse skal indgives skriftligt til Plantenyhedsnævnet senest to år før godkendelsen udløber, jf. dog stk. 2. Ansøgning kan kun indgives af vedligeholdelsen, eller forædleren for så vidt angår sorter af frugtplanter og hobysorter, eller disses repræsentant. Er behandlingen af ansøgningen ikke afsluttet, inden godkendelsen udløber, forlænges godkendelsen, til sagen er afsluttet.

Stk. 2. Ansøgning om forlængelse af en godkendelse af en sort af frugtplantearter registreret på sortlisten med en officielt anerkendt beskrivelse skal indgives skriftligt til Landbrugsstyrelsen af ihændevareren.

Stk. 3. Plantenyhedsnævnet kan forlænge godkendelsen af en sort af frugtplantearter, selvom der ikke er indgivet en ansøgning om forlængelse, hvis nævnet vurderer, at forlængelsen tjener til at bevare genetisk mangfoldighed og bæredygtig produktion eller på anden måde tjener almene interesser.

§ 21. En godkendelse af en sort af landbrugsplante- eller grøntsagsarter kan forlænges for ti år ad gangen, hvis betydningen af at opretholde dyrkningen af sorten berettiger hertil, og det kan dokumenteres, at sorten

- 1) stadig overholder betingelserne for registrering på sortliste, jf. kapitel 2, og

2) er vedligeholdt efter bestemmelserne i § 17, stk. 2.

§ 22. En godkendelse af en sort af frugtplantearter kan forlænges for op til 30 år ad gangen, hvis der stadig er materiale af den pågældende sort til rådighed.

Stk. 2. For genetisk modificerede sorter af frugtplantearter er forlængelsen betinget af, at GM-hændelsen fortsat er godkendt til dyrkning i henhold til direktiv nr. 2001/18/EF eller forordning 1829/2003/EF. Forlængelsen begrænses til godkendelsesperioden for den pågældende GM-hændelse.

Kapitel 7

Tilbagekaldelse af godkendelsen

§ 23. Plantenyhedsnævnet tilbagekalder godkendelsen af en sort, hvis et eller flere af følgende tilfælde gør sig gældende:

- 1) Det viser sig, at sorten ikke var selvstændig, da den blev godkendt, medmindre sorten nu opfylder dette krav.
- 2) Det viser sig, at sorten ikke længere er selvstændig, ensartet eller stabil.
- 3) Vedligeholdere, eller forædleren for så vidt angår sorter af frugtplanter og hobysorter, eller disses repræsentant anmoder herom.
- 4) Det konstateres,
 - a) at vedligeholdere ikke vedligeholder sorten, eller
 - b) at der, på tidspunktet for anmeldelse til registrering eller under behandlingen af ansøgningen, er givet urigtige eller svigagtige oplysninger om forhold, der har været afgørende for godkendelsen af sorten.
- 5) Vedligeholdere, eller forædleren for så vidt angår hobysorter, eller disses repræsentant på trods af anmodning herom ikke stiller fornødent formeringsmateriale af sorten, bortset fra frugtplantearter, til rådighed for TystofteFonden til efterkontrol.

Stk. 2. For så vidt angår frugtplanter kan Plantenyhedsnævnet udover tilfælde omfattet af stk. 1 tilbagekalde godkendelsen af en sort, hvis der ikke er en prøve af sorten til rådighed, og for så vidt angår genetisk modificerede sorter af frugtplanter hvis den genetisk modificerede organisme,

som sorten består af, ikke længere er godkendt til dyrkning i henhold til direktiv nr. 2001/18/EF eller forordning nr. 1829/2003/EF.

Stk. 3. Plantenyhedsnævnet kan afvise en anmodning efter stk. 1, nr. 3, hvis sorten har væsentlig betydning for jordbruget i Danmark, og systematisk vedligeholdelsesavl kan sikres på anden måde.

Stk. 4. Landbrugsstyrelsen tilbagekalder registreringen af sorter af frugtplanter med en officielt anerkendt beskrivelse fra sortslisten, hvis der på tidspunktet for ansøgning om registrering eller under behandlingen af ansøgningen er indgivet urigtige eller svigagtige oplysninger om forhold, der har været afgørende for registreringen af sorten.

Kapitel 8

Sortsarkiv

§ 24. TystofteFonden opbevarer alle oplysninger om sorten og om grundlaget for godkendelsen, herunder en standardprøve, en beskrivelse af sorten og resultaterne af afprøvningerne.

Kapitel 9

Sortslisten

§ 25. Den nationale sortsliste fremgår af bilag 2.

Kapitel 10

Ikrafttræden m.v.

§ 26. Bekendtgørelsen træder i kraft den 18. november 2023.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1231 af 11. oktober 2023 om registrering af sorter af planteforneringsmateriale på den nationale sortsliste ophæves.

Stk. 3. Bekendtgørelsens bilag 1 finder ikke anvendelse for officielle afprøvninger, der er påbegyndt før den 1. januar 2023, og som endnu ikke er afsluttet. For sådanne afprøvninger finder de hidtil gældende tekniske protokoller eller vejledende principper anvendelse.

Landbrugsstyrelsen, den 15. november 2023

LARS GREGERSEN

/ Kristine Riskær

Bilag 1**Liste over tekniske protokoller og vejledende principper****Del A: Arter og gældende tekniske protokoller eller vejledende principper**

1. Arter omfattet af bekendtgørelse om markfrø		
Videnskabeligt navn	Dansk navn	Teknisk protokol (TP) eller vejledende principper (TG)
<i>Agrostis canina</i> L.	Hundehvene	TG/30/6 af 12.10.1990
<i>Agrostis capillaris</i> L.	Almindelig hvene	TG/30/6 af 12.10.1990
<i>Agrostis gigantea</i> Roth	Stortoppet hvene	TG/30/6 af 12.10.1990
<i>Agrostis stolonifera</i> L.	Krybhvene	TG/30/6 af 12.10.1990
<i>Brassica napus</i> L.	Raps	TP 36/3 af 21.4.2020
<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napo-brassica</i> (L.) Rchb.	Kålroe	TP 89/1 af 11.3.2015
<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>silvestris</i> (Lam.) Briggs	Rybs	TG/185/3 af 17.4.2002
<i>Beta vulgaris</i> L.	Foderbede	TG/150/3 af 4.11.1994
<i>Bromus catharticus</i> Vahl	Amerikansk hejre	TG/180/3 af 4.4.2001
<i>Bromus sitchensis</i> Trin.	Alaskahejre	TG/180/3 af 4.4.2001
<i>Cannabis sativa</i> L.	Hamp	TP 276/2 af 1.2.2022
<i>Dactylis glomerata</i> L.	Hundegræs	TP/31/1 af 25.3.2021
<i>Festuca arundinacea</i> Schreber	Strandsvingel	TP 39/1 af 1.10.2015
<i>Festuca filiformis</i> Pourr.	Finbladet svingel	TP 67/1 af 23.6.2011
<i>Festuca ovina</i> L.	Fåresvingel	TP 67/1 af 23.6.2011
<i>Festuca pratensis</i> Huds.	Engsvingel	TP 39/1 af 1.10.2015
<i>Festuca rubra</i> L.	Rød svingel	TP 67/1 af 23.6.2011
<i>Festuca trachyphylla</i> (Hack.) Hack.	Bakkesvingel	TP 67/1 af 23.6.2011
<i>Linum usitatissimum</i> L.	Hør (spindhør, olieør)	TP 57/2 af 19.3.2014
<i>Lolium multiflorum</i> Lam.	Italiensk rajgræs	TP 4/2 af 19.3.2019
<i>Lolium perenne</i> L.	Almindelig rajgræs	TP 4/2 af 19.3.2019
<i>Lolium x hybridum</i> Hausskn.	Hybridrajgræs	TP 4/2 af 19.3.2019
<i>Lotus corniculatus</i> L.	Kællingetand	TG 193/1 af 9.4.2008
<i>Lupinus albus</i> L.	Hvid lupin	TG/66/4 af 31.3.2004
<i>Lupinus angustifolius</i> L.	Smalbladet lupin	TG/66/4 af 31.3.2004
<i>Lupinus luteus</i> L.	Gul lupin	TG/66/4 af 31.3.2004
<i>Medicago doliata</i> Carmign.	Tornet sneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago italica</i> (Mill.) Fiori	Disc medic (engelsk navn)	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago littoralis</i> Rohde ex Loisel.	Kyst-sneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago lupulina</i> L.	Humlesneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago murex</i> Willd.	Kærvsneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago polymorpha</i> L.	Krogsneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006

<i>Medicago rugosa</i> Desr.	Wrinkled medic/Gama medic (engelsk navn)	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago sativa</i> L.	Lucerne	TP/6/1 af 22.12.2021
<i>Medicago scutellata</i> (L.) Mill.	Skjoldsneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago truncatula</i> Gaertn.	Tøndesneglebælg	TG/228/1 af 5.4.2006
<i>Medicago x varia</i> T. Martyn	Sandlucerne	TP/6/1 af 22.12.2021
<i>Papaver somniferum</i> L.	Valmue	TG/166/4 af 9.4.2014
<i>Phacelia tanacetifolia</i> Benth.	Honningurt	TG/319/1 af 5.4.2017
<i>Phleum nodosum</i> L.	Knoldrottehal	TP/34/1 af 22.12.2021
<i>Phleum pratense</i> L.	Timoté	TP/34/1 af 22.12.2021
<i>Pisum sativum</i> L.	Markært	TP 7/2 Rev. 3 af 6.3.2020
<i>Poa pratensis</i> L.	Engrapgræs	TP 33/1 af 15.3.2017
<i>Raphanus sativus</i> L. var. <i>oleiformis</i> Pers.	Olieræddike	TP 178/1 af 15.3.2017
<i>Sinapis alba</i> L.	Gul sennep	TP 179/1 af 15.3.2017
<i>Trifolium pratense</i> L.	Rødkløver	TP/5/1 af 22.12.2021
<i>Trifolium repens</i> L.	Hvidkløver	TG/38/7 af 9.4.2003
<i>Trifolium subterraneum</i> L.	Jordkløver	TG/170/3 af 4.4.2001
<i>Vicia faba</i> L.	Hestebønne	TP 8/1 af 19.3.2019
<i>Vicia sativa</i> L.	Fodervikke	TP 32/1 af 19.4.2016
<i>xFestulolium</i> Asch. et Graebn.	Rajsvingel (Hybrider, der er fremkommet ved krydsning af en art af slægten <i>Festuca</i> med en art af slægten <i>Lolium</i>)	TG/243/1 af 9.4.2008

2. Arter omfattet af bekendtgørelse om sædekorn

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Teknisk protokol (TP) eller vejledende principper (TG)
<i>Avena nuda</i> L.	Nøgen havre	TP 20/3 af 6.3.2020
<i>Avena sativa</i> L. (herunder <i>A. byzantina</i> K. Koch)	Almindelig havre	TP 20/3 af 6.3.2020
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Almindelig byg	TP 19/5 af 19.3.2019
<i>Secale cereale</i> L.	Almindelig rug	TP 58/1 Rev. af 27.4.2022
<i>Triticum aestivum</i> L. subsp. <i>aestivum</i>	Almindelig hvede	TP 3/5 af 19.3.2019
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>durum</i> (Desf.) van Slageren	Durumhvede	TP 120/3 af 19.3.2014
<i>xTriticosecale</i> Wittm. ex A. Camus	Triticale (Hybrider, der er fremkommet ved krydsning af en art af slægten <i>Triticum</i> med en art af slægten <i>Secale</i>)	TP 121/3 af 27.4.2022
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Majs	TP 2/3 af 11.3.2010

3. Arter omfattet af bekendtgørelse om grønsagsfrø

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Teknisk protokol (TP) eller vejledende principper (TG)
---------------------	------------	--

<i>Allium cepa</i> L. (Cepa gruppen)	Kepaløg	TP 46/2 af 1.4.2009
<i>Allium cepa</i> L. (Aggregatum gruppen)	Skalotteløg	TP 46/2 af 1.4.2009
<i>Allium fistulosum</i> L.	Pibeløg	TP 161/1 af 11.3.2010
<i>Allium porrum</i> L.	Porre	TP 85/2 af 1.4.2009
<i>Allium sativum</i>	Hvidløg	TP 162/1 af 25.3.2004
<i>Allium schoenoprasum</i> L.	Purløg	TP 198/2 af 11.3.2015
<i>Apium graveolens</i> L.	Selleri	TP 82/1 af 13.3.2008
<i>Apium graveolens</i> L.	Knoldselleri	TP 74/1 af 13.3.2008
<i>Asparagus officinalis</i> L.	Alm. asparges	TP 130/2 af 16.2.2011
<i>Beta vulgaris</i> L.	Rødbede	TP 60/1 af 1.4.2009
<i>Beta vulgaris</i> L.	Bladbede	TP 106/2 af 14.4.2021
<i>Brassica oleracea</i> L.	Grønkål	TP 90/1 af 16.2.2011
<i>Brassica oleracea</i> L.	Blomkål	TP 45/2 Rev. 2 af 21.3.2018
<i>Brassica oleracea</i> L.	Broccoli	TP 151/2 Rev. 2 af 21.4.2020
<i>Brassica oleracea</i> L.	Rosenkål	TP 54/2 Rev. af 15.3.2017
<i>Brassica oleracea</i> L.	Knudekål	TP 65/1 Rev. af 15.3.2017
<i>Brassica oleracea</i> L.	Savojkål, hvidkål og rødkål	TP 48/3 Rev. af 25.3.2021
<i>Brassica rapa</i> L.	Kinakål	TP 105/1 af 13.3.2008
<i>Brassica rapa</i> L.	Majroe/Høstro	TG/37/10 af 4.4.2001
<i>Capsicum annuum</i> L.	Spansk peber, herunder chilipeber og sød peber	TP 76/2 Rev. 2 af 21.4.2020
<i>Cichorium endivia</i> L.	Endivie, herunder kruset endivie og bredbladet endivie	TP 118/3 af 19.3.2014
<i>Cichorium intybus</i> L.	Cikorierod	TP 172/2 af 1.12.2005
<i>Cichorium intybus</i> L.	Bladcikorie	TP 154/1 Rev. 2 Corr. af 14.4.2021
<i>Cichorium intybus</i> L.	Julesalat	TP 173/2 af 21.3.2018
<i>Citrullus lanatus</i> (Thunb.) Matsum. et Nakai	Vandmelon	TP 142/2 Rev. af 14.4.2021
<i>Cucumis melo</i> L.	Meloner	TP 104/2 Rev. 2 af 25.3.2021
<i>Cucumis sativus</i> L.	Almindelig agurk, herunder drueagurk	TP 61/2 Rev. 2 af 19.3.2019
<i>Cucurbita maxima</i> Duchesne	Centnergræskar	TP 155/1 af 11.3.2015
<i>Cucurbita pepo</i> L.	Mandelgræskar, herunder courgette og squash	TP 119/1 Rev. af 19.3.2014
<i>Cynara cardunculus</i> L.	Artiskok og kardon	TP 184/2 Rev. af 6.3.2020
<i>Daucus carota</i>	Gulerod og fodergulerod	TP 49/3 af 13.3.2008
<i>Foeniculum vulgare</i> Mill.	Fennikel	TP 183/2 af 14.4.2021
<i>Lactuca sativa</i> L.	Havesalat	TP 13/6 Rev. 3 af 27.4.2022
<i>Solanum lycopersicum</i> L.	Tomat	TP 44/4 Rev. 5 af 14.4.2021
<i>Petroselinum crispum</i> (Mill.) Nyman ex A. W. Hill	Persille	TP 136/1 af 21.3.2007
<i>Phaseolus coccineus</i> L.	Pralbønne	TP 9/1 af 21.3.2007
<i>Phaseolus vulgaris</i> L.	Havebønne, herunder buskbønne og stangbønne	TP 12/4 af 27.2.2013

<i>Pisum sativum</i> L. (partim)	Almindelig ært, herunder marvært, skalært og sukkerært	TP 7/2 Rev. 3 Corr. af 16.3.2020
<i>Raphanus sativus</i>	Radise, herunder ræddike	TP 64/2 Rev. Corr. af 11.3.2015
<i>Rheum rhabarbarum</i> L.	Haverabarber	TP 62/1 af 19.4.2016
<i>Scorzonera hispanica</i> L.	Haveskorzoner	TP 116/1 af 11.3.2015
<i>Solanum melongena</i> L.	Aubergine eller ægplante	TP 117/1 af 13.3.2008
<i>Spinacia oleracea</i> L.	Spinat	TP 55/5 Rev. 4 af 27.4.2022
<i>Valerianella locusta</i> (L.) Laterr.	Tandfri vårsalat	TP 75/2 af 21.3.2007
<i>Vicia faba</i> L. (partim)	Valsk bønne	TP 206/1 af 25.3.2004
<i>Zea mays</i> L. (partim)	Suktermajs og perlemajs	TP 2/3 af 11.3.2010
<i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D. M. Spooner, <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D. M. Spooner, <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum peruvianum</i> (L.) Mill. ; <i>Solanum lycopersicum</i> L. x <i>Solanum cheesmaniae</i> (L. Ridley) Fosberg; <i>Solanum pimpinellifolium</i> L. x <i>Solanum habrochaites</i> S. Knapp & D. M. Spooner	Tomatgrundstammer	TP 294/1 Rev. 5 af 14.4.2021

4. Arter omfattet af bekendtgørelse om læggekartofler og avl af konsumkartofler

Videnskabeligt navn	Dansk navn	Teknisk protokol (TP) eller vejledende principper (TG)
<i>Solanum tuberosum</i> L.	Kartoffel	TP 23/3 af 15.3.2017

Del B: Særlige regler for SES-afprøvning af økologiske sorter af visse arter, der er egnede til økologisk produktion

Afsnit 1

Almindelig byg (*Hordeum vulgare* L.)

Gulerod (*Daucus carota* L.)

Almindelig hvede (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*)

Knudekål (*Brassica oleracea* L.)

Majs (*Zea mays* L.)

Almindelig rug (*Secale cereale* L.)

Afsnit 2

1) Generelle regler

For så vidt angår selvstændighed og stabilitet skal alle kendetegn angivet i de i del A omhandlede tekniske protokoller og vejledende principper iagttages og beskrives.

For så vidt angår ensartethed skal alle kendetegn angivet i de i del A omhandlede tekniske protokoller og vejledende principper iagttages og beskrives, og følgende gælder for de kendetegn, der er angivet under nr. 2:

- a) Kendetegnene kan vurderes mindre strengt.
- b) Hvis der i nr. 2 er undtaget fra den relevante tekniske protokol for de pågældende kendetegn, skal graden af ensartethed svare til graden af ensartethed for sammenlignelige sorter, der er almindelig kendt i Unionen.

2) Undtagelser fra tekniske protokoller

Almindelig byg:

For sorter af arten byg (*Hordeum vulgare* L.) kan nedenstående kendetegn ved den afprøvede sort, som angivet i CPVO's tekniske protokol TP 19/5, afvige fra følgende krav til ensartethed for så vidt angår følgende egenskaber:

CPVO nr. 5	Faneblad: anthocyaninfarvning af bladtænder
CPVO nr. 8	Faneblad: vokselægning på bladskede
CPVO nr. 9	Stak: anthocyaninfarvning ved avnetilspidsning
CPVO nr. 10	Aks: vokselægning
CPVO nr. 12	Kerne: anthocyaninfarvning af nedre inderavne
CPVO nr. 16	Sterile småaks: stilling
CPVO nr. 17	Aks: form
CPVO nr. 20	Stak: længde
CPVO nr. 21	Aks: første internodie — længde
CPVO nr. 22	Aks: første internodie — krumning
CPVO nr. 23	Midterste småaks: længde af yderavne med stak ift. kerne
CPVO nr. 25	Kerne: tandethed af nedre inderavne

Gulerod:

For sorter af arten gulerod (*Daucus carota* L.) kan følgende kendetegn ved den afprøvede sort, som angivet i CPVO's tekniske protokol TP 49/3, afvige fra følgende krav til ensartethed for så vidt angår følgende egenskaber:

CPVO nr. 4	Blad: opdeling
------------	----------------

CPVO nr. 5	Blad: intensitet af grøn farve
CPVO nr. 19	Rod: kernens diameter i forhold til den samlede diameter
CPVO nr. 20	Rod: kernens farve
CPVO nr. 21	Ikke sorter med hvid kerne; Rod: intensitet af kernens farve
CPVO nr. 28	Rod: tidspunkt for farvning ved tilspidsningen
CPVO nr. 29	Plante: hovedskærmens højde på blomstringstidspunktet

Almindelig hvede:

For sorter af arten hvede (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*) kan nedenstående kendetegn ved den afprøvede sort, som angivet i CPVO's tekniske protokol TP 3/5, afvige fra følgende krav til ensartethed for så vidt angår følgende egenskaber:

CPVO nr. 3	Kimstængel: anthocyaninfarvning
CPVO nr. 6	Faneblad: anthocyaninfarvning af bladtænder
CPVO nr. 8	Faneblad: vokselægning på bladskede
CPVO nr. 9	Faneblad: vokselægning på bladplade
CPVO nr. 10	Aks: vokselægning
CPVO nr. 11	Stængel: vokselægning, øverste internodie
CPVO nr. 20	Aks: form i profil
CPVO nr. 21	Øvre aksinternodie: udbredelse af behåring af konveks overflade
CPVO nr. 22	Nedre yderavne: skulderbredde
CPVO nr. 23	Nedre yderavne: skulderform
CPVO nr. 24	Nedre yderavne: næblængde
CPVO nr. 25	Nedre yderavne: næbform
CPVO nr. 26	Nedre yderavne: udbredelse af indvendig behåring

Knudekål:

For sorter af arten knudekål (*Brassica oleracea* L.) kan følgende kendetegn ved den afprøvede sort, som angivet i CPVO's tekniske protokol TP 65/1 Rev., afvige fra følgende krav til ensartethed for så vidt angår følgende egenskaber:

CPVO nr. 2	Kimplante: intensitet af grønfarvningen af kimblade
CPVO nr. 6	Bladstilk: stilling
CPVO nr. 8	Bladplade: længde
CPVO nr. 9	Bladplade: bredde
CPVO nr. 10	Bladplade: form af spids
CPVO nr. 11	Bladplade: opdeling til midterribbe (på nederste del af bladet)
CPVO nr. 12	Bladplade: antal indsnit i marv (på øverste del af bladet)
CPVO nr. 13	Bladplade: dybde af indsnit i marv (på øverste del af bladet)
CPVO nr. 14	Bladplade: form i tværsnit
CPVO nr. 19	Knudekål: antal indvendige blade.

Majs:

For sorter af arten majs (*Zea mays* L.) kan nedenstående kendetegn ved den afprøvede sort, som angivet i CPVO's tekniske protokol TP 2/3, afvige fra følgende krav til ensartethed for så vidt angår følgende egenskaber:

CPVO nr. 1	Første blad: anthocyaninfarvning af bladskede
CPVO nr. 2	Første blad: form af spids
CPVO nr. 8	Kvast: anthocyaninfarvning af yderavner ekskl. base
CPVO nr. 9	Kvast: anthocyaninfarvning af støvdragere
CPVO nr. 10	Kvast: vinkel mellem hovedstængel og sideskud
CPVO nr. 11	Kvast: sideskud — krumning
CPVO nr. 15	Stængel: anthocyaninfarvning af utilsigtede rødder (<i>brace roots</i>)
CPVO nr. 16	Kvast: tæthed af småaks
CPVO nr. 17	Blad: anthocyaninfarvning af bladskede
CPVO nr. 18	Stængel: anthocyaninfarvning af internodier
CPVO nr. 19	Kvast: hovedstængelens længde over nederste sideskud
CPVO nr. 20	Kvast: hovedstængelens længde over øverste sideskud

CPVO nr. 21	Kvast: sideskud — længde
-------------	--------------------------

Almindelig rug:

For sorter af arten rug (*Secale cereale* L.) kan nedenstående kendetegn ved den afprøvede sort, som angivet i CPVO's tekniske protokol TP 58/1, afvige fra følgende krav til ensartethed for så vidt angår følgende egenskaber:

CPVO nr. 3	Kimstængel: anthocyaninfarvning
CPVO nr. 4	Kimstængel: længde
CPVO nr. 5	Første blad: bladskedens længde
CPVO nr. 6	Første blad: bladpladens længde
CPVO nr. 8	Faneblad: vokselægning på bladskede
CPVO nr. 10	Blad ved siden af fanebladet: bladpladens længde
CPVO nr. 11	Blad ved siden af fanebladet: bladpladens bredde
CPVO nr. 12	Aks: vokselægning
CPVO nr. 13	Stængel: behåring under aks

Del C: Særlige regler for afprøvning af dyrknings- og nytteværdi af økologiske sorter af visse arter, der er egnede til økologisk produktion

Afsnit 1

Almindelig byg (*Hordeum vulgare* L.)

Almindelig hvede (*Triticum aestivum* L. subsp. *aestivum*)

Majs (*Zea mays* L.)

Almindelig rug (*Secale cereale* L.)

Afsnit 2

Betingelser, der skal være opfyldt for så vidt angår dyrknings- og nytteværdi af økologiske sorter, der er egnede til økologisk produktion

- 1) Afprøvningen af dyrknings- og nytteværdi skal foretages under økologiske forhold i overensstemmelse med forordning (EU) 2018/848, navnlig de generelle principper i artikel 5, litra d), e), f) og g), og reglerne om planteproduktion i artikel 12.
- 2) Der skal tages hensyn til de særlige behov og målsætninger for økologisk landbrug i forbindelse med sortsafprøvningen og evalueringen af afprøvningsresultaterne. Sygdomsresistens eller -tolerans og tilpasning til forskelligartede lokale jordbunds- og klimaforhold skal undersøges.

- 3) Hvis det ikke er muligt for den udpegede virksomhed at foretage en afprøvning under økologiske forhold eller at afprøve bestemte kendetegn, herunder sygdomsmodtagelighed, kan afprøvningen foretages på en af følgende måder:
- a) Hos økologiske avlere eller på økologiske bedrifter, der er underleverandør til den udpegede virksomhed.
 - b) Under betingelser med lavt input og med et minimum af behandlinger.
 - c) I en anden medlemsstat, for så vidt der er indgået bilaterale aftaler mellem medlemsstater om afprøvning under økologiske forhold.

En sort anses for at have en tilfredsstillende dyrknings- eller nytteværdi, hvis den i forhold til de andre økologiske sorter, der er egnede til økologisk produktion og er registreret i den pågældende medlemsstats liste, på grund af sine egenskaber som helhed forbedrer enten dyrkningen eller muligheden for at udnytte afgrøden og de deraf afledte produkter i en bestemt egn. Kendetegn, der er særligt fordelagtige i landbrugsproduktionsøjemed for så vidt angår landbrugspraksis og fødevare- eller foderproduktion, der frembyder fordele for økologisk landbrug, skal tillægges særlig værdi i forbindelse med afprøvningen for dyrknings- og nytteværdi.

Bilag 2**Sortslisten**

Sortsnavn	Vedligeholder	Godkendelsesdato	Udløbsdato	GMO
-----------	---------------	------------------	------------	-----

Landbrugsplanter - Agricultural SpeciesKrybhvene - Creeping Bent - *Agrostis stolonifera* L.

Kromi	DLF SEEDS	01.04.1974	31.12.2029	
-------	-----------	------------	------------	--

Havre - Oats - *Avena sativa* L.

Delfin	NS-LANGENSTEIN	01.02.2017	31.12.2027	
Emma	Firlbeck	01.03.2016	31.12.2026	
Hardy	NS-LANGENSTEIN	17.12.2018	31.12.2028	
Poseidon	NS-LANGENSTEIN	01.03.2014	31.12.2024	
Symphony	NS-Böhnshausen	01.04.2012	31.12.2032	
WPB Mohair	Wiersum	14.12.2021	31.12.2031	
WPB Oskar	Wiersum	01.02.2021	31.12.2031	

Foderbede - Fodder Beets - *Beta vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *alba* DC.

Alianka	DLFBEET	09.01.2019	31.12.2029	
Bangor	DLFBEET	06.01.2012	31.12.2032	
Blaze	Limagrain GB	23.02.1999	31.12.2034	
Blizzard	Limagrain GB	06.03.2000	31.12.2034	
Delicante	DLFBEET	17.12.2018	31.12.2028	
Enercombi	DLFBEET	01.01.2023	31.12.2033	
Magnum	DLFBEET	23.02.1989	31.12.2029	
Robbos	Limagrain GB	15.07.2002	31.12.2032	
Timbale	DLFBEET	01.02.2017	31.12.2027	

Roer til energi – Beets for energy production – *Beta vulgaris* L.

Alfred	Strube DS	15.12.2015	31.12.2025	
Bergman	DLFBEET	04.03.2014	31.12.2034	
Eloquenta KWS	KWS	11.12.2017	31.12.2027	
Enermax	DLFBEET	15.12.2011	31.12.2031	
Florie	FD	01.06.2016	31.12.2026	
Gahan	Strube Research	17.12.2018	31.12.2028	
Gerty KWS	KWS	17.12.2010	31.12.2030	
Pierina KWS	KWS	11.12.2017	31.12.2027	
ST zambezi	Strube DS	15.12.2022	31.12.2032	
Yoda	Strube DS	15.12.2015	31.12.2025	

Sukkerroe - Sugar Beet - *Beta vulgaris* L. ssp. *vulgaris* var. *saccharifera* Alef

Alisha KWS	KWS Momont	31.03.2019	31.12.2029	
Amarre	DLFBEET	15.12.2022	31.12.2032	
Aragon	DLFBEET	14.12.2021	31.12.2031	
Barents	Strube DS	15.12.2011	31.12.2021*	
Baronika KWS	KWS	15.12.2022	31.12.2032	
Basten	Strube Research	10.12.2020	31.12.2030	
Bauer	Strube Research	17.12.2018	31.12.2028	
Blans	SES	15.12.2022	31.12.2032	
Button	Strube DS	10.12.2020	31.12.2030	
Caprianna KWS	KWS	17.12.2019	31.12.2029	
Cascara KWS	KWS	17.12.2019	31.12.2029	
Castello	DLFBEET	10.12.2020	31.12.2030	
Catapult	DLFBEET	15.12.2022	31.12.2032	
Celesta KWS	KWS	11.12.2017	31.12.2027	
Comanche	SESvdH	14.12.2009	31.12.2029	
Concorde	DLFBEET	15.12.2022	31.12.2032	
Cordula KWS	KWS	14.12.2021	31.12.2031	
Daphna	KWS	15.12.2015	31.12.2025	
Davinci	DLFBEET	19.12.2016	31.12.2026	
Degas	Strube DS	15.12.2015	31.12.2025	
Egelev	SES	15.12.2022	31.12.2032	
Evalotta KWS	KWS	17.12.2018	31.12.2028	
Fabienna KWS	KWS	15.12.2022	31.12.2032	
Fairway	DLFBEET	04.03.2014	31.12.2034	
Falster	SES	14.12.2021	31.12.2031	
Fanfare	DLFBEET	14.12.2021	31.12.2031	
Fendria KWS	KWS	14.12.2021	31.12.2031	
Fenja KWS	KWS	11.12.2017	31.12.2027	
Flexness	DLFBEET	13.12.2013	31.12.2023	
Frontera	DLFBEET	13.12.2013	31.12.2033	
Gabriela KWS	KWS	14.12.2021	31.12.2031	
Joker	DLFBEET	19.12.2016	31.12.2026	
Limousine	DLFBEET	17.12.2010	31.12.2030	
Mango	SES	17.12.2018	31.12.2028	
Miracula KWS	KWS	15.12.2022	31.12.2032	
Molly	DLFBEET	17.12.2007	31.12.2027	
Morgan	Strube DS	14.12.2021	31.12.2031	
Nakskov	DLFBEET	10.12.2020	31.12.2030	
Nasser	Strube DS	10.12.2020	31.12.2030	
Nelson	DLFBEET	11.12.2017	31.12.2027	
Nysted	SES	14.12.2021	31.12.2031	
Palace	DLFBEET	15.12.2004	31.12.2024	
Pasteur	Strube DS	14.12.2009	31.12.2029	
Roxy	DLFBEET	17.12.2019	31.12.2029	

Satie	Strube Research	10.12.2020	31.12.2030	
Saxon	DLFBEET	14.12.2021	31.12.2031	
Selma KWS	Selma KWS	19.12.2016	31.12.2026	
Sigurd	Strube DS	11.12.2017	31.12.2027	
Skelby	SES	10.12.2020	31.12.2030	
Smilla KWS	KWS	15.12.2015	31.12.2025	
Sonic Vytech	DLFBEET	15.12.2022	31.12.2032	
Starling	SES	01.01.2015	31.12.2025	
Twix	DLFBEET	17.12.2018	31.12.2028	
Valdemar	DLFBEET	10.12.2020	31.12.2030	
Vertigo	SES	01.01.2015	31.12.2025	
Viorica KWS	KWS	05.01.2021	31.12.2031	
Vodka	SES	17.12.2019	31.12.2029	

Raps - Rape - Brassica napus var napus

Vinterraps – Winter Rape

ASCENDER	BAYER FR	03.03.2022	31.12.2032	
Alezzan	Ragt FR	23.02.2018	31.12.2028	
Anton	Cluser	03.03.2022	31.12.2032	
Armstrong	LG Europe	11.12.2013	31.12.2023	
Atrakt	BAYER FR	01.06.2017	31.12.2027	
Attica	LG Europe	01.05.2022	31.12.2032	
Aurelia	LG Europe	10.07.2019	31.12.2029	
Ballad	KWS Momont	31.03.2019	31.12.2029	
Birdy	KWS Momont	02.03.2015	31.12.2025	
Blazen	KWS Momont	31.03.2019	31.12.2029	
Butterfly	KWS Momont	14.02.2017	31.12.2027	
Codex	KWS Momont	31.03.2019	31.12.2029	
Collector	KWS Momont	10.07.2019	31.12.2029	
Cramberio	BAYER FR	02.08.2017	31.12.2027	
Cratos	NPZ	31.05.2023	31.12.2033	
Creed	NPZ	03.03.2022	31.12.2032	
Croissant	DSV	23.02.2023	31.12.2033	
Crome	NPZ	25.02.2021	31.12.2031	
Crossbow	DSV	31.03.2023	31.12.2033	
CWH507	BAYER FR	01.10.2023	31.12.2033	
DK Exception	BAYER FR	25.02.2016	31.12.2026	
DK Exlevel	BAYER FR	25.02.2021	31.12.2031	
DK Exlibris	BAYER FR	23.02.2018	31.12.2028	
Dart	DSV	29.08.2022	31.12.2032	
Dazzler	DSV	08.03.2020	31.12.2030	
Dinosaur	DSV	25.02.2021	31.12.2031	
Django	KWS Momont	06.02.2018	31.12.2028	
Electronic	BAYER FR	01.12.2014	31.12.2024	
Eraton	NPZ	07.03.2011	31.12.2031	

Ergo	NPZ	02.03.2015	31.12.2025	
Ernesto KWS	KWS	01.04.2020	31.12.2030	
Estelia	BAYER FR	01.05.2015	31.12.2025	
Halybi	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
Hambre	KWS Momont	18.02.2019	31.12.2029	
Hanagram	KWS Momont	23.02.2023	31.12.2033	
Hanissa	KWS Momont	03.03.2022	31.12.2032	
Harvard	KWS Momont	31.03.2023	31.12.2033	
Hasting	KWS Momont	25.02.2016	31.12.2026	
Haston	KWS Momont	23.02.2023	31.12.2033	
Hastury	KWS Momont	23.02.2023	31.12.2033	
Haugustina	KWS Momont	08.03.2020	31.12.2030	
Haventure	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
Helegant	KWS Momont	18.02.2019	31.12.2029	
Hellekis	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
Helypse	KWS Momont	03.03.2022	31.12.2032	
Heminence	KWS Momont	18.02.2019	31.12.2029	
Herera	KWS Momont	03.03.2022	31.12.2032	
Hermione	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
Hillico	KWS Momont	23.02.2018	31.12.2028	
Hitaly	KWS Momont	23.02.2018	31.12.2028	
Hodysse	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
Hooper	KWS Momont	03.03.2022	31.12.2032	
Horchestra	KWS Momont	23.02.2023	31.12.2033	
Hostine	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
Hunic	KWS Momont	23.02.2018	31.12.2028	
Ivo KWS	KWS	01.04.2020	31.12.2030	
Kaban	BAYER FR	01.04.2019	31.12.2029	
Kadore	Momont, A.	15.01.2005	31.12.2025	
Kalou	BAYER FR	08.03.2020	31.12.2030	
Kamsin	BAYER FR	01.12.2014	31.12.2034	
Kantos	KWS Momont	23.02.2023	31.12.2033	
Kocazz	Ragt	07.07.2020	31.12.2030	
KWS Ambos	KWS	23.02.2023	31.12.2033	
KWS Heikos	KWS Momont	25.02.2021	31.12.2031	
LG Aberdeen	LG Europe	23.02.2023	31.12.2033	
LG Abraham	LG Europe	23.02.2023	31.12.2033	
LG Academic	LG Europe	31.05.2023	31.12.2033	
LG Adeline	LG Europe	23.02.2023	31.12.2033	
LG Adonis	LG Europe	01.10.2021	31.12.2031	
LG Ambrosius	LG Europe	01.05.2022	31.12.2032	
LG Aukland	LG Europe	01.06.2021	31.12.2031	
LG Austin	LG Europe	01.06.2021	31.12.2031	
LG Aviron	LG Europe	08.03.2020	31.12.2030	
LG Opal	LG Europe	25.07.2022	31.12.2032	

LG Scorpion	LG Europe	03.03.2022	31.12.2032	
Lagertha	KWS Momont	08.03.2020	31.12.2030	
Litos	KWS Momont	03.03.2022	31.12.2032	
Manhattan	DSV	03.03.2022	31.12.2032	
Murray	NPZ	03.03.2022	31.12.2032	
Othello KWS	KWS	01.04.2020	31.12.2030	
PT248	Pioneer DE	02.03.2015	31.12.2025	
PT256	Pioneer DE	25.02.2016	31.12.2026	
PT297	Pioneer DE	08.03.2020	31.12.2030	
PT299	Pioneer DE	25.02.2021	31.12.2031	
PT302	Pioneer DE	25.02.2021	31.12.2031	
PT303	Pioneer DE	03.03.2022	31.12.2032	
PT312	Pioneer DE	23.02.2023	31.12.2033	
PT314	Pioneer DE	31.05.2023	31.12.2033	
PT315	Pioneer DE	23.02.2023	31.12.2033	
PX128	Pioneer DE	21.07.2018	31.12.2028	
PX141	Pioneer DE	03.03.2022	31.12.2032	
PX144	Pioneer DE	23.02.2023	31.12.2033	
Resort	NPZ	08.03.2020	31.12.2030	
Respect	NPZ	25.02.2021	31.12.2031	
RGT2201HE	Ragt FR	01.05.2022	31.12.2032	
RGT Kizcool	Ragt FR	01.07.2023	31.12.2033	
RGT Laperuzz	Ragt FR	01.05.2022	31.12.2032	
Rihana	LG Europe	01.04.2013	31.12.2033	
Subito	BAYER FR	25.02.2021	31.12.2031	
SY Alibeat	Syngenta DE	25.07.2022	31.12.2032	
SY Aliboom	Syngenta DE	23.02.2023	31.12.2033	
SY Annabella	Syngenta DE	06.03.2017	31.12.2027	
SY Florian	Syngenta DE	23.02.2018	31.12.2028	
SY Regis	Syngenta FR	07.03.2011	31.12.2031	
SY Saveo	Syngenta FR	18.02.2013	31.12.2023	
Totemia	BAYER FR	04.03.2014	31.12.2024	
Turing	NPZ	03.03.2022	31.12.2032	
V 344 OL	DSV	13.04.2018	31.12.2028	
V 386 OL	DSV	25.02.2021	31.12.2031	
V 393 OL	BAYER FR	01.07.2022	31.12.2032	
V353OL	BAYER FR	23.02.2018	31.12.2028	
V367OL	BAYER FR	10.07.2019	31.12.2029	
V407OL	BAYER FR	31.05.2023	31.12.2033	
Vegas	NPZ	03.03.2022	31.12.2032	
Witt	Knold&Top	18.02.2013	31.12.2033	

Vårraps – Spring Rape

Bella	v. Be	14.12.2009	31.12.2029	
Cultus CL	NPZ	13.12.2013	31.12.2033	

Lavina	NPZ	17.12.2019	31.12.2029	
NXH213CLS	Pioneer DE	15.12.2011	31.12.2031	

Strandsvingel - Tall Fescue - Festuca arundinacea Schreb.Strandsvingel Foder – Fodder

Bardoux	Barenbrug	08.03.2020	31.12.2030	
Jamboree	DLF SEEDS	25.07.2022	31.12.2032	
Prosteva	Oseva Uni	08.03.2020	31.12.2030	
Sweety	DLF SEEDS	23.04.2018	31.12.2028	

Engsvingel - Meadow Fescue - Festuca pratensis Huds.Engsvingel svingel, Foder – Fodder

Baraika	Barenbrug	08.03.2020	31.12.2030	
Hyperbola	DLF SEEDS	23.02.2018	31.12.2028	

Rød svingel - Red Fescue - Festuca rubra L. Rød svingel, Foder – Fodder

Gondolin	DLF SEEDS	03.12.1985	31.12.2025	
----------	-----------	------------	------------	--

Rød svingel, Plæne - Turf

Absolom	DLF-Rosk.	01.05.2023	31.12.2033	
Annalena	DSV	01.02.2021	31.12.2031	
Archibal	DLF SEEDS	26.08.2021	31.12.2031	
Barchip	Barenbrug	01.02.2020	31.12.2030	
Bardiva	Barenbrug	01.08.2015	31.12.2025	
Barjessica	Barenbrug	10.03.2017	31.12.2027	
Baroyal	Barenbrug	25.02.2020	31.12.2030	
Beudin	DLF SEEDS	01.11.2014	31.12.2034	
Bodega	Barenbrug	01.08.2015	31.12.2025	
Caldris	DLF SEEDS	01.02.2020	31.12.2030	
Calliope	DLF SEEDS	15.10.2001	31.12.2021*	
Capriccio	DLF SEEDS	06.05.2005	31.12.2025	
Cathrine	DSV	26.08.2021	31.12.2031	
Cezanne	DLF SEEDS	15.07.2004	31.12.2034	
Greenmile	DLF SEEDS	01.04.2017	31.12.2027	
Greensleeves	DLF SEEDS	01.03.2011	31.12.2031	
Heidrun	DLF SEEDS	01.11.2014	31.12.2034	
Humboldt	DLF SEEDS	01.04.2017	31.12.2027	
Joanna	DSV	01.09.2021	31.12.2031	
Maxima 1	DLF SEEDS	15.07.2004	31.12.2034	
Mellori	DSV	26.08.2021	31.12.2031	
Nikky	DLF SEEDS	03.11.2014	31.12.2034	
Rossinante	DLF SEEDS	24.02.2006	31.12.2026	
Ryder	DSV	02.11.2006	31.12.2026	
Siskin	DLF SEEDS	01.05.2021	31.12.2031	

Smirna	DLF SEEDS	15.07.1996	31.12.2026	
Wagner 1	Innoseeds NL	01.05.2011	31.12.2031	

Bakkesvingel - Hard Fescue - Festuca trachyphylla (hack) Krajina

Ridu	DLF SEEDS	01.04.1974	31.12.2029	
------	-----------	------------	------------	--

Byg - Barley - Hordeum vulgare L.Vinterbyg – Winter Barley

Alaska	Sejet	01.02.2022	31.12.2032	
Apolda	Sejet	15.12.2022	31.12.2032	
Aros	Sejet	01.04.2022	31.12.2032	
Bilbao	Nordic Seed	14.12.2021	31.12.2031	
Bordeaux	Nordic Seed	18.02.2019	31.12.2029	
Cleopatra	Sejet	18.02.2019	31.12.2029	
Comeback	Nordic Seed	05.04.2019	31.12.2029	
Frigg	Sejet	13.12.2013	31.12.2023	
Gunni	Breun	25.07.2022	31.12.2032	
Hirondella	Ackermann	23.02.2018	31.12.2028	
Indiana	Donau	23.02.2018	31.12.2028	
KWS Caribou	KWS GB	18.02.2019	31.12.2029	
KWS Ida	KWS LOCHOW	12.12.2014	31.12.2034	
KWS Patriot	KWS GB	07.05.2020	31.12.2030	
LG Caravelle	LG Europe	14.12.2021	31.12.2031	
LG Globetrotter	LG Europe	18.02.2019	31.12.2029	
Normandy	Nordic Seed	31.03.2019	31.12.2029	
NOS Contador	Nordic Seed	15.08.2023	31.12.2033	
Orcade	Nordic Seed	01.01.2023	31.12.2033	
Return	Nordic Seed	25.08.2021	31.12.2031	
SY Lavendel	Syngenta DE	31.03.2023	31.12.2033	
SY Titanium	Syngenta DE	01.07.2023	31.12.2033	

Vårbyg – Spring Barley

Applaus	Sejet	11.12.2017	31.12.2027	
Auckland	Nordic Seed	01.04.2021	31.12.2031	
Avenue	Sejet	21.04.2020	31.12.2030	
Blixen	Sejet	15.12.2022	31.12.2032	
CB Cabi	Carlsberg	01.02.2021	31.12.2031	
CB Celina	Carlsberg	01.07.2022	31.12.2032	
CB Cetus	Carlsberg	01.05.2017	31.12.2027	
CB Christa	Carlsberg	01.05.2021	31.12.2031	
CB Circus	Carlsberg	01.09.2020	31.12.2030	
CB Citra	Carlsberg	01.05.2017	31.12.2027	
CB Comfort	Carlsberg	01.05.2019	31.12.2029	
CB Concord	Carlsberg	10.12.2020	31.12.2030	
CB Score	Carlsberg	19.03.2021	31.12.2031	

Chanson	Ackermann	01.05.2018	31.12.2028	
Charles	Carlsberg	01.02.2013	31.12.2023	
Crossway	Nordic Seed	12.12.2014	31.12.2024	
Evergreen	Nordic Seed	13.02.2012	31.12.2032	
Fairway	Nordic Seed	01.04.2019	31.12.2029	
Feedway	Nordic Seed	01.04.2018	31.12.2028	
Firefoxx	Ackermann	17.12.2019	31.12.2029	
Flair	Sejet	08.03.2016	31.12.2026	
Focus	Secobra FR	09.10.2018	31.12.2028	
Greenway	Nordic Seed	01.04.2019	31.12.2029	
Halfdan	Sejet	14.12.2021	31.12.2031	
Iron	Nordic Seed	15.12.2008	31.12.2028	
KWS Abbie	KWS LOCHOW	17.12.2018	31.12.2028	
KWS Beckie	KWS LOCHOW	15.12.2015	31.12.2025	
KWS Cantton	KWS LOCHOW	28.01.2015	31.12.2025	
KWS Chrissie	KWS LOCHOW	13.02.2019	31.12.2029	
KWS Curtis	KWS LOCHOW	15.12.2022	31.12.2032	
KWS Fantex	KWS LOCHOW	22.01.2016	31.12.2026	
KWS Hobbs	KWS LOCHOW	12.12.2014	31.12.2034	
KWS Premis	KWS LOCHOW	15.12.2022	31.12.2032	
KWS Willis	KWS LOCHOW	10.12.2020	31.12.2030	
LG Bronco	LG Europe	17.12.2019	31.12.2029	
LG Diablo	LG Europe	17.12.2018	31.12.2028	
LG Rumba	LG Europe	14.12.2021	31.12.2031	
Newway	Nordic Seed	01.04.2018	31.12.2028	
NOS Gambit	Nordic Seed	01.10.2022	31.12.2032	
NOS Munro	Nordic Seed	01.04.2023	31.12.2033	
NOS Pantani	Nordic Seed	01.04.2023	31.12.2033	
NOS Playmaker	Nordic Seed	01.10.2022	31.12.2032	
NOS Unity	Nordic Seed	01.04.2023	31.12.2033	
NOS Upstairs	Nordic Seed	15.12.2022	31.12.2032	
Paustian	Sejet	18.12.2012	31.12.2032	
Prospect	Sejet	19.12.2016	31.12.2026	
Regency	Nordic Seed	12.12.2014	31.12.2024	
Revanche	Ackermann	13.02.2019	31.12.2029	
RGT Planet	Ragt FR	13.12.2013	31.12.2033	
RGT Sirius	Ragt FR	10.12.2020	31.12.2030	
Riley	Sejet	31.03.2023	31.12.2033	
Sailer	Carlsberg	01.10.2023	31.12.2033	
Sander	Nordic Seed	01.05.2020	31.12.2030	
Scholar	Syngenta GB	13.05.2014	31.12.2024	
Skyway	Nordic Seed	10.12.2020	31.12.2030	
Soulmate	Nordic Seed	01.03.2014	31.12.2024	
Spinner	Secobra FR	15.12.2022	31.12.2032	
Stairway	Nordic Seed	01.04.2019	31.12.2029	

Thermus	Sejet	13.12.2013	31.12.2023	
Wish	Sejet	17.12.2019	31.12.2029	

Italiensk rajgræs - Italian Ryegrass - Lolium multiflorum Lam.

Belluna	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	
EF 486 Dasas	DSV DK	01.04.1970	31.12.2032	
Kigezi 1	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	
Sikem	DLF SEEDS	18.12.1979	31.12.2029	

Almindelig rajgræs - Perennial Ryegrass - Lolium perenne L.

Almindelig rajgræs, Plæne – Rye Grass, Turf

Annecy	DLF SEEDS	01.05.2019	31.12.2029	
Baradona	Barenbrug	01.04.2023	31.12.2033	
Bareuro	Barenbrug	01.08.2015	31.12.2025	
Bargold	Barenbrug	01.08.2015	31.12.2025	
Beckham	DSV	01.03.2023	31.12.2033	
Bizet 1	DLF SEEDS	01.05.2011	31.12.2031	
Clementine	DLF SEEDS	23.06.2015	31.12.2025	
Columbine	DLF SEEDS	01.04.2017	31.12.2027	
Cyrena	DLF SEEDS	01.11.2014	31.12.2034	
Dickens 1	DLF SEEDS	15.12.2011	31.12.2031	
Double	DLF SEEDS	01.11.2014	31.12.2034	
Esquire	DLF SEEDS	01.03.2011	31.12.2031	
Eurocordus	DSV	01.01.2018	31.12.2028	
Eventus	DSV	01.01.2020	31.12.2030	
Fabian	DLF SEEDS	01.04.2017	31.12.2027	
Greensky	DLF SEEDS	15.12.2011	31.12.2031	
Greenway	DLF SEEDS	15.07.2001	21.12.2031	
Gwynett	DLF SEEDS	01.07.2019	31.12.2029	
King	DLF SEEDS	01.07.2023	31.12.2033	
Mandalay	DLF SEEDS	01.05.2021	31.12.2031	
Monroe	DLF SEEDS	01.05.2019	31.12.2029	
Promotor	DSV	01.03.2012	31.12.2032	
Sirtaky	Barenbrug	01.04.2023	31.12.2033	
Tetrastar	DLF SEEDS	01.05.2019	31.12.2029	
Vesuvius	DSV	17.12.2010	31.12.2030	

Almindelig rajgræs, Foder - Fodder

Aberwolf	Aberystwyth	18.12.2018	31.12.2028	
Barhoney	Barenbrug	08.03.2020	31.12.2030	
Belida	DLF SEEDS	10.03.1975	31.12.2030	
Betty	DSV	25.02.2005	31.12.2025	
Boyne	DLF SEEDS	23.02.2009	31.12.2029	
Calibra	DLF SEEDS	16.12.1996	31.12.2026	
Cavendish	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	

Drift	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	
Eurostar	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	
Everland	DLF SEEDS	01.05.2022	31.12.2032	
Evocative	DLF SEEDS	18.02.2019	31.12.2029	
Fabiola	DLF SEEDS	18.02.2019	31.12.2029	
Katana	DLF SEEDS	23.02.2023	31.12.2033	
Lassik	DLF SEEDS	08.03.2020	31.12.2030	
Makura	DLF SEEDS	08.03.2020	31.12.2030	
Masai	DLF SEEDS	18.02.2013	31.12.2033	
Mathilde	DLF SEEDS	03.08.1998	31.12.2028	
Melforce	DLF SEEDS	03.03.2022	31.12.2032	
Nashota	DLF SEEDS	14.02.2017	31.12.2027	
Polim	DLF SEEDS	25.02.2005	31.12.2025	
Probus	DLF SEEDS	23.02.2023	31.12.2033	
Redding	DLF SEEDS	23.02.2018	31.12.2028	
Saqui	DLF SEEDS	02.11.2017	31.12.2027	
Spectre	DLF SEEDS	03.03.2022	31.12.2032	
Thegn	DLF SEEDS	25.02.2021	31.12.2031	
Thorbol	DLF SEEDS	30.04.2023	31.12.2033	
Timing	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	

Hybrid rajgræs - Hybrid Ryegrass - Lolium xboucheanum Kunth

Lampard	DLF SEEDS	23.02.2009	31.12.2029	
Solid	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	
Storm	DLF SEEDS	27.03.1998	31.12.2028	
Tetragraze	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	

Smalbladet Lupin - Blue Lupin - Lupinus angustifolius L.

Iris	ILC	01.10.2010	31.12.2030	
Primadonna	Nordic Seed	07.11.2014	31.12.2034	

Humlesneglebælg - Black Medick - Medicago lupulina L.

Virgo Pajbjerg	DLF SEEDS	01.04.1970	31.12.2032	
----------------	-----------	------------	------------	--

Lucerne - Lucerne - Medicago sativa L.

Daisy	DLF SEEDS	09.02.1995	31.12.2025	
-------	-----------	------------	------------	--

Knoldrottehale - Timothy - Phleum bertolonii DC.

Teno	DLF SEEDS	01.04.1974	31.12.2029	
------	-----------	------------	------------	--

Timothe - Timothy - Phleum pratense L.

Baronaise	Barenbrug	08.03.2020	31.12.2030	
Dolina	RvP	16.12.1999	31.12.2029	
Moverdi	DLF SEEDS	31.03.2019	31.12.2029	

Ært - Pea - Pisum sativum L.Markært – Field Peas

Expert	PHP	01.04.2023	31.12.2033	
Greenway	Nordic Seed	19.11.2019	31.12.2029	
Helium	PHP	14.12.2021	31.12.2031	
Kabuki	TPF	06.03.2000	31.12.2030	
NOS Impact	Nordic Seed	01.01.2023	31.12.2033	
Sideral	Lemaire	01.03.2022	31.12.2032	

Engrapgræs - Kentucky Bluegrass - Poa pratensis L.Engrapgræs, Foder - Fodder

Balin	DLF SEEDS	16.12.1977	31.12.2032	
Lato	Steinach	27.02.2003	31.12.2033	
Limagie	DSV	18.02.1997	31.12.2027	

Engrapgræs, Plæne

Baranello	Barenbrug	25.02.2020	31.12.2030	
Baronial	Barenbrug	01.08.2015	31.12.2025	
Becca	DLF SEEDS	03.05.2019	31.12.2029	
Conni	DLF SEEDS	20.12.1982	31.12.2032	
Dakisha	V DLF SEEDS	01.05.2019	31.12.2029	
Limousine	DSV	23.07.1991	31.12.2031	
Markus	DSV	01.04.2016	31.12.2026	
Miracle	DLF SEEDS	02.03.2015	31.12.2025	
Opal	Lantmännen	23.10.1990	31.12.2030	
Rhythm	DLF SEEDS	01.01.2022	31.12.2032	
Sombrero	DLF SEEDS	01.04.2017	31.12.2027	
Yvette	DLF SEEDS	02.03.2015	31.12.2025	

Almindelig rapgræs - Rough stalked Meadow Grass - Poa trivialis L.Almindelig rapgræs, Foder

Dasas	DLF SEEDS	01.04.1970	31.12.2029	
-------	-----------	------------	------------	--

Rug - Rye - Secale cereale L.

Astranos	Nordic Seec	01.05.2020	31.12.2030	
KWS Baridor	KWS LOCHOW	23.02.2023	31.12.2033	
KWS Berado	KWS LOCHOW	16.10.2019	31.12.2029	
KWS Binntto	KWS LOCHOW	15.12.2015	31.12.2025	
KWS Curator	KWS LOCHOW	23.02.2023	31.12.2033	
KWS Detektor	KWS LOCHOW	25.02.2021	31.12.2031	
KWS Edmondo	KWS LOCHOW	19.12.2016	31.12.2026	
KWS Emphor	KWS LOCHOW	23.02.2023	31.12.2033	
KWS Eterno	KWS LOCHOW	15.12.2015	31.12.2025	
KWS Gilmor	KWS LOCHOW	03.03.2022	31.12.2032	
KWS Identor	KWS LOCHOW	03.03.2022	31.12.2032	

KWS Igor	KWS LOCHOW	25.02.2021	31.12.2031	
KWS Inspirator	KWS LOCHOW	03.03.2022	31.12.2032	
KWS Jeskor	KWS LOCHOW	03.03.2022	31.12.2032	
KWS Loretto	KWS LOCHOW	13.09.2018	31.12.2028	
KWS Motivator	KWS LOCHOW	30.09.2020	31.12.2030	
KWS Pulsor	KWS LOCHOW	23.02.2023	31.12.2033	
KWS Receptor	KWS LOCHOW	30.09.2020	31.12.2030	
KWS Rotor	KWS LOCHOW	25.02.2021	31.12.2031	
KWS Skylor	KWS LOCHOW	30.09.2020	31.12.2030	
KWS Tayo	KWS LOCHOW	16.10.2019	31.12.2029	
KWS Teodor	KWS LOCHOW	25.02.2021	31.12.2031	
KWS Trebiano	KWS LOCHOW	11.12.2017	31.12.2027	
KWS Tutor	KWS LOCHOW	25.02.2021	31.12.2031	
KWS Vinetto	KWS LOCHOW	22.09.2017	31.12.2027	
Miranos	Nordic Seed	01.08.2021	31.12.2031	
Piano	KWS LOCHOW	01.10.2018	31.12.2028	
SU Arvalus	Hybro	25.02.2021	31.12.2031	
SU Baresi	Hybro	25.02.2021	31.12.2031	
SU Elrond	Hybro	30.09.2020	31.12.2030	
SU Fjordsson	Hybro	23.02.2023	31.12.2033	
SU Futturi	Hybro	01.03.2023	31.12.2033	
SU Glacia	Hybro	01.04.2021	31.12.2031	
SU Jelling	Hybro	23.02.2023	31.12.2033	
SU Karlsson	Hybro	14.10.2022	31.12.2032	
SU Laurids	Hybro	01.04.2017	31.12.2027	
SU Perspektiv	Hybro	30.09.2020	31.12.2030	
SU Pluralis	Hybro	01.04.2019	31.12.2029	
SU Thor	Hybro	23.02.2023	31.12.2033	
Stannos	Nordic Seed DE	01.05.2019	31.12.2029	

Kartoffel - Potato - Solanum tuberosum L.Chipskartoffler

Ascott	Danespo	17.12.2019	31.12.2029	
Astra	Danespo	01.03.2021	31.12.2031	
Falcon	Danespo	01.04.2021	31.12.2031	
Royal	Danespo	19.02.2007	31.12.2027	
Tokai	Danespo	01.03.2021	31.12.2031	

Spisekartoffel – Human Consumption

Ally	Danespo	01.04.2023	31.12.2033	
Argana	Danespo	01.07.2018	31.12.2028	
Asparges	Danske Kartoffler	02.04.1981	31.12.2031	
Ballerina	Danespo	15.12.2004	31.12.2034	
Cimega	Danespo	18.02.2013	31.12.2023	

Cronos	Danespo	01.03.2013	31.12.2023	
Darling	Danespo	01.07.2017	31.12.2027	
Elinor	Danespo	01.07.2017	31.12.2027	
Fakse	Danespo	15.04.2000	31.12.2030	
Folva	Danespo	21.12.1989	31.12.2029	
Frig	Danespo	01.07.2018	31.12.2028	
Hansa	Unipatatas	04.03.2014	31.12.2034	
Maya	Danespo	01.06.2015	31.12.2025	
Marinella	Danespo	01.04.2023	31.12.2033	
Samia	Danespo	01.04.2023	31.12.2033	
Sarpo Mira	Danespo	18.12.2018	31.12.2028	
Sava	Danespo	02.04.1981	31.12.2031	
Senna	Danespo	01.01.2008	31.12.2028	
Tinca	Danespo	01.07.2018	31.12.2028	

Stivelsekartoffel – Potato Starch

Hannibal	Aurousseau FR	18.02.2013	31.12.2023	
Oleva	KMC	23.09.2011	31.12.2031	
Thor	KMC	21.05.2012	31.12.2032	
Wotan	KMC	21.05.2012	31.12.2032	
Ydun	KMC	24.03.2014	31.12.2034	
Zeka	KMC	30.11.2022	31.12.2032	

Alsikekløver - Alsike Clover - Trifolium hybridum L.

Ermo Øtofte	DLF SEEDS	01.04.1970	31.12.2029	
-------------	-----------	------------	------------	--

Rødkløver - Red Clover - Trifolium pratense L.

Callisto	DLF SEEDS	02.03.2015	31.12.2025	
----------	-----------	------------	------------	--

Hvidkløver - White Clover - Trifolium repens L.

Abercrest	Aberystwyth/	18.12.2018	31.12.2028	
Brianna	DLF SEEDS	25.02.2021	31.12.2031	
Klondike	DLF SEEDS	18.02.1997	31.12.2027	
Lizzie	DLF SEEDS	23.02.2023	31.12.2033	
Milagro	DLF SEEDS	21.06.2007	31.12.2027	
Rivendel	DLF SEEDS	18.12.1984	31.12.2034	
Silvester	DLF SEEDS	06.05.2008	31.12.2028	

Hvede - Wheat - Triticum aestivum L.

Vinterhvede – Winter Wheat

Asgard	Breun	25.02.2021	31.12.2031	
Benchmark	Sejet	04.03.2014	31.12.2024	
Bright	Sejet	01.04.2019	31.12.2029	
Champion	DSV	25.02.2021	31.12.2031	
Elanza	DSV	25.02.2021	31.12.2031	

Gedser	Nordic Seed	14.02.2012	31.12.2032	
Guinness	Sejet	23.02.2023	31.12.2033	
Heerup	Sejet	01.04.2019	31.12.2029	
Hereford	Sejet	14.12.2006	31.12.2026	
Heroldo	Ragt FR	15.04.2004	31.12.2034	
Informer	Breun	23.02.2018	31.12.2028	
Joyful	Elsom	03.03.2022	31.12.2032	
KWS Colosseum	KWS GB	08.03.2020	31.12.2030	
KWS Dag	KWS Momont	05.04.2019	31.12.2029	
KWS Danicum	KWS LOCHOW	23.02.2023	31.12.2033	
KWS Dawsum	KWS GB	25.03.2022	31.12.2032	
KWS Extase	KWS Momont	23.02.2018	31.12.2028	
KWS Firefly	KWS GB	18.02.2019	31.12.2029	
KWS Sabrum	KWS GB	25.02.2021	31.12.2031	
KWS Scimitar	KWS GB	18.02.2019	31.12.2029	
KWS Sverre	KWS LOCHOW	18.02.2019	31.12.2029	
KWS Zyatt	KWS GB	01.03.2018	31.12.2028	
Kalmar	Nordic Seed	01.05.2016	31.12.2026	
Kubik	Nordic Seed	01.07.2022	31.12.2032	
Kvium	Sejet	23.02.2018	31.12.2028	
LG Quadrant	LG Europe	18.02.2019	31.12.2029	
Lini	Sejet	01.09.2021	31.12.2031	
Mariboss	Nordic Seed	17.12.2007	31.12.2027	
Marly	Nordic Seed	08.03.2020	31.12.2030	
Mascula	Sejet	23.02.2023	31.12.2033	
Mindful	KWS GB	03.03.2022	31.12.2032	
Momentum	Nordic Seed	17.12.2019	31.12.2029	
Morten	Breun	18.02.2019	31.12.2029	
Ohio	v. Be	04.03.2014	31.12.2024	
Pacman	Nordic Seed	01.06.2023	31.12.2033	
Palads	Nordic Seed	01.07.2021	31.12.2031	
Pondus	Nordic Seed	01.07.2020	31.12.2030	
Positiv	FD	01.06.2019	31.12.2029	
RGT Bairstow	RAGT FR	25.02.2021	31.12.2031	
RGT Koi	Ragt FR	11.09.2019	31.12.2029	
RGT Saki	Ragt FR	11.09.2019	31.12.2029	
RGT Stokes	Ragt FR	03.03.2022	31.12.2032	
Ragnar	DSV	25.02.2016	31.12.2026	
Rembrandt	Sejet	08.03.2020	31.12.2030	
Skala	Nordic Seed	01.07.2021	31.12.2031	
SY Volley	Syngenta DE	03.03.2022	31.12.2032	
Tetris	Nordic Seed	01.04.2019	31.12.2029	
Tonnage	Nordic Seed	01.06.2016	31.12.2026	
Torp	Nordic Seed	18.02.2013	31.12.2033	
Totem	Nordic Seed	01.07.2018	31.12.2028	

Ure	Hummeluhr	18.12.1991	31.12.2031	
Viborg	KWS Momont	02.03.2015	31.12.2025	
Voltage	Nordic Seed	01.01.2020	31.12.2030	
Vyckor	Momont, A.	31.03.2014	31.12.2034	
WPB Ennis	Wiersum	03.03.2022	31.12.2032	

Vinterhvede økologisk - Winter Wheat Organic

Fritop	Darzau	08.03.2020	31.12.2030	
--------	--------	------------	------------	--

Vårhvede – Spring Wheat

Bravens	Nordic Seed	01.02.2021	31.12.2031	
Kapitol	Secobra DE	17.12.2018	31.12.2028	
KWS Barolum	KWS LOCHOW	15.12.2022	31.12.2032	
KWS Fixum	KWS GB	14.12.2021	31.12.2031	
Thorus	Strube Research	01.04.2017	31.12.2027	

Hestebønne - Field Bean - Vicia faba L.

Hestebønne (vårform - Spring)

Bolivia	NPZ	17.12.2019	31.12.2029	
Daisy	PHP	01.01.2018	31.12.2028	
Fanfare	NPZ	18.12.2012	31.12.2022*	
Ghengis	NPZ	17.12.2018	21.12.2028	
Halvar	PHP	01.01.2023	31.12.2033	
LG Stego	LG Europe	15.12.2022	31.12.2032	
LG Viper	LG Europe	15.12.2022	31.12.2032	
Lynx	NPZ	01.03.2015	31.12.2025	
Stella	PHP	01.01.2018	31.12.2028	
Taifun	NPZ	01.03.2011	31.12.2031	
Vishnu	PHP	01.01.2023	31.12.2033	
Vision	PHP	01.01.2023	31.12.2033	
Yukon	NPZ	10.01.2019	31.12.2029	

Rajsvingel - Festulolium - X Festulolium Aschers. et Graebn.

Foderafprøvning - Fodder

Betria	DLF SEEDS	25.02.2021	31.12.2031	
Diagram	DLF SEEDS	18.02.2019	31.12.2029	
Hipast	DLF SEEDS	04.03.2014	31.12.2034	
Kubicek	DLF SEEDS	23.02.2023	31.12.2033	

Triticale - Triticale - X Triticosecale Wittm. ex A. Camus

Vintertriticale – Winter Triticale

Neogen	Sejet	05.09.2016	31.12.2026	
Travoris	Breun	27.04.2015	31.12.2025	
Trias	Sejet	31.01.2020	31.12.2030	

Vårtriticale – Spring Triticale

Casimir	HODOWLA PL	01.06.2018	31.12.2028	
---------	------------	------------	------------	--

Majs - Maize - Zea mays L.Majs, Kerne – Maize, Grain

LG30179	LG Europe	14.02.2017	31.12.2027	
Yukon	LG Europe	14.02.2012	31.12.2032	

Majs, silage – Maize, silage

Ability	LG Europe	19.12.2016	31.12.2026	
Activate	LG Europe	11.04.2011	31.12.2031	
Actual	Syngenta FR	02.01.2018	31.12.2028	
Agiraxx	Ragt FR	01.03.2009	31.12.2029	
Aurelius KWS	KWS	02.03.2015	31.12.2025	
Autens KWS	KWS	25.02.2016	31.12.2026	
Avitus KWS	KWS	11.12.2017	31.12.2027	
Aya	LG Europe	01.03.2023	31.12.2033	
Benigo	KWS	04.01.2022	31.12.2032	
Conclusion	LG Europe	11.12.2017	31.12.2027	
Condito	KWS	20.01.2023	31.12.2033	
Debalto	KWS	01.02.2021	31.12.2031	
Dignity	LG Europe	01.03.2021	31.12.2031	
Drako	KWS	20.01.2023	31.12.2033	
Echo	LG Europe	01.03.2021	31.12.2031	
Edgard KWS	KWS	25.02.2016	31.12.2026	
Faith	LG Europe	14.12.2021	31.12.2031	
Filiberto	KWS	04.01.2022	31.12.2032	
Foxtrot	LG Europe	02.03.2022	31.12.2032	
Function	LG Europe	11.12.2017	31.12.2027	
Jardinero	KWS	04.01.2022	31.12.2032	
Jesko	KWS	15.01.2021	31.12.2031	
Justice	LG Europe	01.03.2023	31.12.2033	
KWS Artikus	KWS	17.12.2018	31.12.2028	
KWS Arvid	KWS	17.12.2018	31.12.2028	
KWS Bravo	KWS	20.01.2023	31.12.2033	
KWS Calvinini	KWS	01.01.2018	31.12.2028	
KWS Exelon	KWS	17.12.2019	31.12.2029	
KWS Lazlo	KWS	10.12.2020	31.12.2030	
KWS Leto	KWS	20.01.2023	31.12.2033	
KWS Pasco	KWS	15.01.2021	31.12.2031	
KWS Temprano	KWS	20.01.2023	31.12.2033	
Kontender	KWS	21.12.2009	31.12.2029	
LG31165	LG Europe	01.03.2023	31.12.2033	
Likeit	KWS	01.03.2017	31.12.2027	
Mixxture	Ragt FR	21.12.2009	31.12.2029	

P7179	Pioneer DE	04.01.2022	31.12.2032	
P7276	Pioneer DE	04.01.2022	31.12.2032	
P7326	Pioneer DE	02.03.2015	31.12.2025	
Perez KWS	KWS	31.03.2019	31.12.2029	
RGT Oxxgood	Ragt FR	03.02.2015	31.12.2025	
Resolute	LG Europe	17.12.2019	31.12.2029	
Sandias	KWS	01.05.2019	31.12.2029	
Saxon	LG Europe	10.12.2020	31.12.2030	
Skipper	LG Europe	15.02.2022	31.12.2032	
SY Abelardo	Syngenta FR	17.12.2018	31.12.2028	
SY Silverbull	Syngenta FR	10.12.2020	31.12.2030	
Trooper	LG Europe	17.12.2019	31.12.2029	
Wizard	LG Europe	25.02.2016	31.12.2026	

Grønsager Vegetable Species

Blomkål - Cauliflower - Brassica oleracea L. convar. botrytis (L.)

Alef. var. botrytis

Bonny	Syngenta NL	26.02.2001	31.12.2021*	
Cool	Syngenta NL	26.02.2001	31.12.2021*	
Graffiti	Syngenta NL	23.02.1999	31.12.2029	
Smilla	Syngenta NL	15.07.1999	31.12.2029	

Hvidkål - White Cabbage - Brassica oleracea L. convar. capitata (L.)

Alef. var. alba DC.

Gloria	Syngenta NL	01.07.1976	31.12.2030	
Gretania	Satimex DE	01.04.1998	31.12.2028	

Agurk - Cucumber - Cucumis sativus L.

Salatagurk – Cucumber Salad

Palermo	Syngenta NL	15.04.1998	31.12.2028	
Valentin	Syngenta NL	27.02.2003	31.12.2033	

Persille - Parsley - Petroselinum crispum (Mill.) Nym. ex A. W. Hill ssp. crispum

Bladpersille

Ertholm	Klaus HP	19.12.2018	31.12.2028	
---------	----------	------------	------------	--

Kruspersille

Afrodite	Graines	15.01.2000	31.12.2030	
Darki	Graines	01.07.1976	31.12.2030	

Ært - Pea - Pisum sativum L.

Marvært – Wrinkled Pea

Amalfi	Syngenta NL	01.01.2011	31.12.2021*	
Kenobi	Syngenta NL	01.06.2007	31.12.2027	

Mastin	Syngenta NL	15.04.1997	31.12.2027	
Trophee	Syngenta NL	01.01.2012	31.12.2022*	
<u>Markært -bevaring</u>				
Brun Ært fra Nak-skov	Frøsamler	15.12.2022	31.12.2032	
Lollandske Rosiner	Frøsamler	15.12.2022	31.12.2032	

Spinat - Spinach - Spinacia oleracea L.

Spica	Syngenta NL	15.07.1999	31.12.2029	
-------	-------------	------------	------------	--

*Godkendelsen er udløbet, men avlen kan certificeres og sælges indtil den 30. juni i det tredje år efter udløbet af godkendelsen, jf. § 20.